

LEMPÄÄLÄN VIHREÄT

KUNTAVAALIT

13.6.2021

Huomenna
LEMPÄÄLÄ

ON VIHREÄ

KOHTI KESTÄVÄÄ EDELLÄKÄVIJYYTTÄ

Kuntavaaleissa kesäkuussa 2021 valitaan uusi valtuusto seuraavaksi nelivuotiskaudeksi. Varmasti moni ehdolle asettunut on laskenut vuosia eteenpäin ja miettinyt, millaista on sitoutua neljäksi vuodeksi kuntopolitiikkaan, jos Lempäälän asukkailta mandaatin saa.

Kuntopolitiikassa neljä vuotta on yhtä aikaa lyhyt ja pitkä aika. Moni tavoite ehtii vasta nytkähtää eteenpäin. Valtuusto suunnittelee taloutta ja pohtii investointeja, jotka nousevat harjakorkeuteen vasta vuosia myöhemmin. Esimerkiksi Lempäälän keskustan kehittämisestä on puhuttu vuosikausia. Uudesta maamerkistä, Lempäälä-talosta, päätti nykyistä edellinen valtuusto vuonna 2016 – ja nyt tämän valtuuston lopetellessa Lempäälä-talo on vihdoinkin saatu käyttöön.

Valtuuston päätökset vaikuttavat huomattavasti valtuustokausia pidempään. Viime valtuusto hyväksyi ensitöikseen uuden kuntastrategian. Se ohjaa myös uutta valtuustoa, sillä strategia kestää vuoteen 2025 asti. Yksi strategian pääteemoista on edelläkävijyys.

Ei riitä, että edelläkävijyyttä vain toistellaan. Se vaatii jatkuvia tekoja ja valintoja. Meille Lempäälän vihreille ehdokkaille edelläkävijyys tarkoittaa ennen kaikkea kunnianhimoista ja vaikuttavaa ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa.

Lempäälän kunta on HINKU-kuntana (Hiilineutraali kunta) sitoutunut siihen, että se vähentää päästöjä 80 prosentilla vuodesta 2007 vuoteen 2030 mennessä. Vajaa kymmenen vuotta on tavoitteen kokoon nähden lyhyt aika. Tavoitteen suuruus ei silti ole syy luovuttaa. Päästövähennyistä merkittävämpi tavoite on nimittäin ilmastonmuutoksen hillintä ja planeetan pitäminen elinkelpoisena niin ihmisille kuin monille muille, vielä haavoittuvaisemmille eläinlajeille.

Lempäälässä puolueet ovat laajasti sitoutuneet päästövähennyksiin. On kuitenkin eri asia kannattaa tavoitteita kuin tehdä poliittisia päätöksiä, joilla esimerkiksi edistetään mieluummin joukkoliikennettä ja pyöräilyä kuin yksityisautolla kulkemista. Sama pätee kestäväan asumiseen ja esimerkiksi kasvisruoan määrään ja laatuun.

Edelläkävijyys voi viedä liialti ajatukset siihen, että käynnissä olisi jokin kilpailu, mikä kunta saapuu ensimmäisenä maaliin. Muualtakin kannattaa ottaa oppia. Tärkeintä ei lopulta edes ole edelläkävijyys, vaan se, millaista Lempäälää olemme tekemässä. Kun joku harkitsee Lempäälää asuinpaikakseen, hänelle luultavasti edelläkävijyyttä, kuntastrategiaa tai kuntavertailuja enemmän merkitsevät esimerkiksi koulujen riittävät resurssit, sote-palveluiden taso ja hyvät kulkuyhteydet junilla ja busseilla. Arkisissa asioissa yhdistyvät kuntopolitiikka, päästötavoitteet ja edelläkävijyys.

Kuten tämän lehden kirjoituksista huomaa, Lempäälän Vihreillä on valtuustoon ehdolla (ja meitä ehdokkaita kirittämässä) koko joukko eri alojen osaajia. Tarjoamme osaamisen lisäksi päätöksentekoon myös sitoutumisemme ympäristöön, laadukkaiden palveluiden puolustamiseen ja kestäväan kasvun tavoitteluun.

Ville Hämäläinen

FM, päätoimittaja,
väitöskirjatutkija

LEMPÄÄLÄN RAKENNETTU YMPÄRISTÖ VERSUS LUONTO

Lempäälään rakennetaan uutta uuden viereen. Jääkö tilaa luonnolle, kasveille, eläimille, näkymille, maisemalle, ihmiselle? Olisi tärkeää huolehtia rakennusperinnön säilyttämisestä: korjata ja kunnostaa rakennuksia ja ympäristöjä, ja siten vaalia paikallista kulttuuriperintöä. Uudelleen rakennettu keskusta ei pitäisi olla pelkästään ihmisen hoitamaa aluetta, vaan sen ohessa tulisi olla vapaata luontoa ja monimuotoisuutta. Kotiympäristöjen tulisi olla sekä esteettisesti että ekologisesti kestäviä. Ihmisen henkinen hyvinvointi on suuresti riippuvainen ympäristöstä; tunnistettu tosiasia on, että ihminen viihtyy tai elää paremmin, kun ympärillä on luonnon elementtejä, vihreää ja historiallinen jatkumo.

Uuden rakentaminen tulisi pohjautua jo olemassa olevaan. On tuhlauksia ja luonnonvarojen väärinkäyttöä rakentaa raskaasti, pelkästään uutta. Vanhaa korjaamalla ja huoltamalla säästyy maa-alaa ja kulttuurista pääomaa. Niin kuin inhimillinen juurtuminen ja kasvu tarvitsevat vanhaa kerrostumaa, jonka päälle rakentaa uutta, myös varsinaisessa rakentamisessa tulisi hyödyntää ja kunnioittaa jo olemassa olevaa. Kulttuuri eli inhimillinen pääoma ei kehity, jos vanhalle ei osata antaa arvoa.

"Kotiympäristöjen tulisi olla sekä esteettisesti että ekologisesti kestäviä"

kohtaa sovussa uutta rakennetussa ympäristössä tai jonnekin, missä ensisijainen arvo on maisemalla ja luonnon ympäristöllä. Sekä rakennetun ympäristön historiallisuus että luonnon tarjoamien elämysten tulisi lomittua kaikessa inhimillisessä suunnittelussa.

Minne mieluiten matkustat lomalla, jos ei ole koronaa? Varmaankin sellaisiin paikkoihin, missä historiallinen rakennuskanta

Surukseni näen, että pikkuhiljaa ja vaivihkaa kaikki vanha hävitetään mm. Lempäälän kuntakeskustasta. Keskeisten suurten rakennusten, kuten Pyhän Birgitan kirkon tai Piipon tehtaan, arvo nähdään, mutta pienempi, vähäpätöisempi rakennuskanta on suunnitelmissa pyyhitty pois, purettu näkymättömiin. Samoin on luonnon laita. Esimerkiksi Myllyrannan tapahtumapuistoa kehitetään, mutta minne häipyvät näköalat korkeitten talojen katukuiluissa tai luonnon oman kasvillisuuden kaistat kaavoitetuilta alueilta. Istutetut kasvit eivät ole kestävydessään tai luonnon omien prosessien ja ekologisuuksien kannalta keskeisimpiä. Myös rakennetussa ympäristössä pitää jättää riittävästi tilaa mikroilmastoille, antaa jo kasvavien puiden kasvaa ja ylipäättään antaa arvo sille eliöstölle, mikä on paikan jo haltuunsa ottanut.

Tietenkin tämä tarkoittaa hitaampaa elämää, hitaampia muutoksia ja rauhoittumista. Pitää nähdä ja kuulla ympärilleen ollakseen osa ympäristöä. Oman kunnan rakennusperintö tulisi myös nähdä ja ymmärtää. Pelkät rakennukset eivät sinällään kannata kulttuuria, vaan myös toiminnot, mihin niitä käytetään. Lempäälän keskustan vanhat, pienet omakotitalot ja omakotialueet tulisi kaikki säilyttää, jos halutaan edes jokin kulttuurinen side menneeseen. Niiden ympäristöissä olevat puutarhat ja luonto ovat tilansa luoneet. Uudelle löytyy tilaa, jos niin halutaan, ilman jo olemassa olevan tuhoamista. Ihminen kiinnittyy ja voi paremmin, kun ympäristö on monipuolinen: yhdistelmä uutta, historiaa ja luontoa.

Teksti:
Katri Kivelä
kuvataiteilija, opettaja

KOULUTUKSEN KULMAKIVIÄ

Oletko koskaan pysähtynyt miettimään, mitä tapahtuisi Suomen tulevaisuudelle, taloudelle, työllisyydelle ja ennen kaikkea hyvinvointivaltiolle ilman toimivaa koulutusjärjestelmää? Kasvatustieteilijänä minä olen. Väitän, että vastaava tilanne on nähtävissä maailmalla. Maissa, joissa ei ole johdonmukaista ja yhdenvertaista koulutusta, ei hyvinvointivaltiokaan ole mahdollinen. Tasokas kasvatus ja koulutus takaavat yhteiskunnan vauraan ja kukoistavan tulevaisuuden. Siksi meillä ei ole varaa leikata koulutuksesta.

Me Lempäälän Vihreissä haluamme turvata lasten ja nuorten laadukkaan koulutuksen. Tämän varmistamiseksi tarvitaan osaavia ja hyvinvoivia ammattilaisia. Kasvatusalan työntekijöiden ja opettajien ammattitaidon tulee olla ajantasaista ja yhteiskunnan tarpeisiin vastaavaa. On tärkeää, että koulumaailman ammattilaiset osaavat puuttua kiusaamiseen ja luoda hyvää ilmapiiriä omalla toiminnallaan. Samalla koulun ja kodin yhteisvastuulla on kasvattavaa tulevista sukupolvesta suvaitsevaisia, avoimia ja moninaisuutta hyväksyviä ihmisen alkuja.

Myös ammattilaisten jaksamisesta on huolehdittava. Kun opettajien hyvinvointi ja työolot ovat kohdallaan, onnistuu kunta houkuttelemaan taitavia ammattilaisia, joilla on todennäköisesti korkea motivaatio työhönsä. Se taas näkyy niin koulutuksen laadussa kuin oppilaiden hyvinvoinnissa. Korkeatasoiseen koulutukseen kuuluvat myös laadukas opetusvälineistö sekä turvalliset ja monipuoliset tilat, joilla taataan sekä oppilaiden että henkilökunnan viihtyvyys. Ensiluokkainen koulutus lisää kunnan vetovoimaa.

Mitä oppijoiden jaksamiseen ja hyvinvointiin tulee, suosittelee Suomen psykologiliitto yhtä koulupsykologia noin 500 oppilasta kohden peruskoulussa ja toisella asteella. Erityisesti oppivelvollisuuden laajentuessa on panostettava myös toisen asteen rahoitukseen niin paikallisesti kuin koko maassa. Oppilashuoltoon, ryhmäkoikiin ja opetushenkilöstön määrään tulee sopia pysyvät, kohtuulliset mitoitukset koko laajennetun oppivelvollisuuden piirissä. Lasten ja nuorten jaksamiseen ja hyvinvointiin täytyy panostaa, erityisesti poikkeusaikana. Varhaisen tuen ja ennaltaehkäisevän työn merkitys kasvaa.

Vuonna 2020 lapsen oikeuksien päivän teemana oli lapsen oikeus unelmoida. Suomen tulee olla jatkossakin sellainen maa, jossa yksinhuoltajaperheiden lapsista voi tulla lääkäreitä tai lentäjiä ja kaikilla on aidosti varaa unelmoida. Mahdollisuuksien tasa-arvo ei saa jäädä vain puheen tasolle. Kunnilla on iso rooli koulutuksen järjestäjänä. Niiden tulee huolehtia, että jokainen suomalainen lapsi voi unelmoida olevansa isona ihan mitä vain haluaa, prinsesasta presidenttiin ja futarista taiteilijaan.

Tulevaisuuden maailma riippuu nykyisistä sukupolvista. Meillä ei ole varaa menettää nykyisten ja tulevien sukupolvien potentiaalia. Juuri siksi koulutukseen on panostettava – rahallisesti ja itseisarvona.

Teksti:
Vilma Virolainen
luokanopettajaopiskelija

LAADUKKAAN KASVATUKSEN JA KOULUTUKSEN SEKÄ LUONNON PUOLESTA

Kuntalaisten hyvinvointi ja hyvät palvelut ovat kunnan tärkein tavoite. Lapsia ja nuoria tulee arvostaa antaen tarvittavat resurssit koulutukseen, kulttuuriin, harrastuksiin ja perheiden palveluihin. Tukea tulee saada riittävästi ja oikea-aikaisesti. Positiivinen tulevaisuudenkuva on tärkeä jokaiselle. Hyvinvointi on fyysistä ja psyykkistä terveyttä, saada oppia uutta, saada osallistua ja vaikuttaa, saada apua ja tukea, kun sitä eri elämänvaiheissa tarvitsee. Apua tulee saada tarvittaessa nopeasti, mutta ennaltaehkäisy on tärkeintä. Palveluja tulee kehittää ja henkilöstön jaksamisesta tulee huolehtia. Koulujen ja päiväkotien ryhmiin tarvitaan riittävästi osaavaa lisähenkilöstöä syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja jotta opettajat jaksaisivat tehdä arvokasta työtään. Yhteisön positiivinen vaikutus on suuri. Kiusaamisen vastustaminen kunnan tasolla näkyy resurssien lisäämisellä. Ennaltaehkäisevänä keinona on tärkeää pienentää lasten ryhmäkokoja. Tutkimustieto puoltaa pieniä opetusryhmiä erityisesti alle kouluikäisten lasten osalta.

Luonnon merkitys ihmisen terveydelle on kiistaton. Luonnon hyvinvointi lisää ihmisten hyvinvointia. Kuntalaisilla tulee olla mahdollisuus helposti päästä lähimetsään. Huomioidaan se tulevassa rakentamisessa. Luonnon monimuotoisuuden arvostaminen syntyy omakohtaisesta luontosuhteesta. Lasten laadukas opetus ja kasvatusta mahdollistavat luonnon arvojen sisäistämisen. Eläimet ovat ihmisen lailla osa luontoa. Havainnoimalla ja aistimalla opimme arvostamaan luontoa eläinten kotina. Kunnan tulee laatia kaikkia eläimiä koskeva hyvinvointisuunnitelma. Se määrittelee, miten eläinten hyvinvointia kunnassa edistetään.

Jokamiehen oikeuksiin kuuluu luonnon kannalta vain ja ainoastaan positiivisia asioita. Oikeuden myötä seuraa aina vastuu. Kunta on vastuussa alueensa luonnon suojelemisesta ja hyvinvoinnista. Se toteutuu parhaiten opastamalla ja tiedottamalla kuntalaisia riittävästi. Se tulee tehdä pitkäjänteisesti ja kannustavalla tavalla. Kestävä kehitys ja luonnon suojeleminen ovat tärkeä osa varhaiskasvatuksen, koulujen, nuorisotoimen että vapaaehtoistoimijoiden toimintaa. Kohtuullinen elämäntapa on erityisen tärkeää ympäristön ja koko ihmiskunnan hyvinvoinnin kannalta.

Kunnan taloutta tulee hoitaa vastuullisesti, oikeudenmukaisesti ja läpinäkyvästi. Päätöksiä tehtäessä tulee kuulla kuntalaisia eri tavoin. Arvojen tulee ohjata päätöksentekoa. Keskusteleva päätöksentekoa on parhaimmillaan kykyä kuunnella ja ymmärtää eri näkökulmia asettumatta vastakkain. Kunnan yhteisistä asioista päätettäessä tulee ymmärtää, että kyseessä on suuri luottamustehtävä ja joukkueena ponnistelu. Kuntalainen haluaa valtuuttamansa luottamushenkilön hoitavan paikallisia asioita kunnan näkökulmasta, ei valtakunnan poliittisten puolueiden. Kunnan talouden hoidossa korostuvat kunnan hankinnat. Niiden tulee olla linjassa kestävän kehityksen kanssa HINKU (hiilineutraali kunta) 2030-hankkeen mukaisesti. Sitoudun mahdollisena kunnanvaltuutettuna edistämään julkisten hankintojen vastuullisuutta.

Teksti:
Birgit Backlund-Palander
esiopettaja, eläkeläinen

ELÄMÄ EI OLE OIKEUDENMUKAISTA, MUTTA POLITIIKAN PITÄÄ OLLA

Vanhoissa sananlaskuissa piilee usein viisaus, mutta yksi sananlasku menee ainakin osittain pahasti metsään. Ihminen ei todellakaan aina ole oman onnensa seppä, vaan paljon riippuu niistä korteista, jotka sattuu syntyessään saamaan ja joita elämänpolun varrella jaellaan.

Maailma ei ole oikeudenmukainen paikka: Yksi syntyy vammaisena tai vammautuu onnettomuudessa, toinen syntyy sodan keskelle. Vauraaseen ja niin sanottuun hyvään perheeseen syntynyt lapsi on onnea tavoitellessaan aivan eri asemassa kuin vähävaraisen alkoholistiperheen kasvatti. Ikä ja sairaudetkaan eivät ole kenenkään oma valinta.

Minulle politiikan tärkeimmät arvot ovat oikeudenmukaisuus ja vastuullisuus. Oikeudenmukaisuudessa on pitkälti kyse yhdenvertaisuudesta ja siitä, ettei ketään rangaista hänestä itsestään riippumattomista syistä. Oikeudenmukaisella ja vastuullisella politiikalla voimme tasoittaa ja korjata elämän epäoikeudenmukaisuutta.

Vastuullisuutta on esimerkiksi se, että ottaa huomioon päätöstensä pitkän aikavälin vaikutukset. Vastuutonta sen sijaan on esimerkiksi heikentää koulutuksen, lastensuojelun tai terveyspalveluiden laatua nopeiden säästöjen toivossa. Lasten ja nuorten hyvinvoinnista tai kuntalaisten terveydenhoidosta säästäminen kustautuu tulevaisuudessa entistä suurempina kustannuksina – leikkausten yksilöille aiheuttamasta inhimillisestä hädestä puhumattakaan.

On oikeudenmukaista tukea vanhuksia, vammaisia ja pitkäaikaissairaita siten, että he voivat elää mahdollisimman täysipainoista ja hyvää elämää. On oikeudenmukaista tarjota heille yhtäläiset mahdollisuudet toimia aktiivisina yhteisön jäseninä ja osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon.

On oikeudenmukaista tarjota apua tarvitseville kattavat ja laadukkaat hoiva- ja tukipalvelut sekä mielekäs, heidän omien toiveidensa ja tarpeidensa mukainen asumismuoto. On vastuutonta etsiä jatkuvasti uusia säästöjä näiltä heikoimmassa asemassa olevilta.

Ympäristön tuhoaminen välittömän taloudellisen hyödyn vuoksi on vastuutonta ja epäoikeudenmukaista. Ilmaston lämpenemisestä sekä ilman ja vesistöjen saastumisesta kärsivät kaikki – niin ihmiset kuin eläimet. Kun teemme kunnassa vastuullista ympäristöpolitiikkaa, avainasemassa ovat mm. edullinen ja kattava joukkoliikenne, ympäristöystävälliset ja eettiset hankinnat, energiatehokkuus, kierrätyksen helpottaminen, ekologinen metsienhoito ja lähiluonnon säilyttäminen sekä kuntalaisten kannustaminen kestävään asumiseen ja liikkumiseen. Luomu-, lähi- ja kasvisruokien suosiminen kunnan ruokapalveluissa on yksi helppo ympäristö- ja eläinsuojeluteko, joka samalla edistää kuntalaisten terveyttä.

Sivistynyt yhteiskunta pitää huolta ympäristöstä, eläimistä ja tulevista sukupolvista. Sivistyneessä yhteiskunnassa – ja kunnassa – päättäjät kantavat vastuuta heikoimmista ja niistä, joilla ei ole voimia tai kykyä saada ääntään kuuluviin. Tämä tarkoittaa kattavia ja laadukkaita peruspalveluja ja osallistumismahdollisuuksia kaikille kuntalaisille heidän terveydentilastaan, taustastaan ja tulotasostaan riippumatta.

Vaikka elämä ei aina ole oikeudenmukaista, politiikan pitää olla.

Teksti:
Tiina Wesslin
YTM, viestintäasiantuntija

V A A L I P Ä H K I N Ä

MONTAKO TIEDÄT OIKEIN?

LEMPÄÄLÄ

1. Kuinka paljon Lempäälässä on asukkaita?

- a) n. 14 000 b) n. 24 000 c) n. 28 000 d) n. 32 000

2. Kuinka monta peruskoulua Lempäälässä on tällä hetkellä?

- a) 5 b) 7 c) 9 d) 11

3. Lempäälän vaakunassa on punaista, mustaa ja kultaa. Mitä kuvioaiheita siinä on?

- a) Vettä ja joutsen b) ratas ja vasara c) nuolen kärjet ja jousipyssy d) jalkajousi ja auran kärjet

4. Milloin Pyhän Birgitan kirkko on rakennettu?

- a) n. 1502-1505 b) n. 1602-1605 c) n. 1700-1703 d) n. 1420

5. Kirjailija, eläinlääkäri Yrjö Kokko on haudattu Lempäälään vaimonsa Aune Kokon viereen. Millainen hautamuistomerkki heillä on?

- a) Yhteinen kivipaasi, missä on lintu koristeena b) Kivipaasi, minkä yhteydessä on poikaveistos
c) Poika ja joutsen -veistos ja luonnon kivi d) Poika ja joutsen -veistos ja risti

6. Yksi Lempäälän nähtävyyksistä on Museoraitti. Siellä on mm. kauppa-, parturi-, suutari- ja pajamuseot. Kuka isännöikään kauppaa yhteensä 60 vuotta, vuoteen 1974 asti?

- a) Aleksanteri Aava b) Aleksanteri Eskola c) Aleksanteri Hyvärinen d) Aleksanteri Suuri

7. Missä on Pirunlinna?

- a) Tampereen Kaupissa b) Sastamalan Karkussa
c) Kuljun Hirvenkuruntien kupeessa d) Espoon Tiistilässä

8. Mikä on Villu Jaanison Sääksjärvelle liikenneympyrään pystytetyn (2018) ympäristöteoksen nimi?

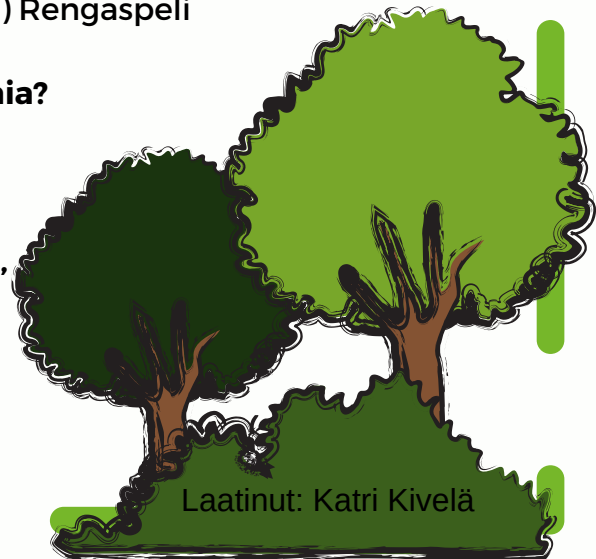
- a) Paratiisisaari b) Palanut paratiisi c) Moottoritie on kuuma d) Rengaspeli

9. Millä toisella nimellä kutsutaan Pyhällön vuoren näkötornia?

- a) Hakkarin vesitorni b) Virta-kampuksen lintutorni
c) Mattilan lintutorni d) Ahtialanjärven lintutorni

10. Säijässä Vanhan Rantatien varrella sijaitsee virkistysalue, minkä niminen se on?

- a) Mäyriä b) Karhula c) Sorsala d) Kuhala

HUOLISSAAN OLEMINEN EI AUTA LAPSLIA JA NUORIA

Nuorten tekemät väkivallanteot ja lasten kokemat kaltoinkohtelut ovat nostaneet jälleen esiin huolen lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Suuri osa päättäjistä on sitä mieltä, että lasten ja nuorten hyvinvointiin on panostettava. Syystä tai toisesta nämä lapsiperheiden palvelut ovat silti edelleen aliresursoituja suuressa osassa kuntia.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat ovat vedonneet päättäjiin lastensuojelun tilanteen vuoksi useamman kerran. Resurssipula ei vaivaa vain lastensuojelua, mutta muiden palveluiden resurssipula kuormittaa usein myös lastensuojelua. Ei ole myöskään asiakkaan etu, jos hän on lastensuojelun asiakkaana siksi, että paremmin sopivaan palveluun ei ole mahdollista päästä tai jono palveluun on kohtuuttoman pitkä.

"Lapset elävät perheissä, eivät yksinäisinä saarekkeina"

Sosiaali- ja perhepalveluiden työntekijät ovat jo pitkään kärsineet liiallisesta työkuormasta. Työntekijöiden vaihtuvuus on suurta. Suomessa on noin 2500 sosiaalityöntekijää

enemmän kuin kunnissa on sosiaalityöntekijöiden vakansseja. Työntekijäpula ei siis johdu siitä, etteikö koulutettuja työntekijöitä olisi olemassa, vaan esimerkiksi liian suurista asiakasmääristä ja palkasta, joka ei vastaa työn vaatavuutta.

Vuonna 2017 yli tuhat sosiaalialan työntekijää ja opiskelijaa vetosi päättäjiin lastensuojelun tilanteen parantamiseksi. Työntekijät kuvailivat lastensuojelun kloonista aliresursointia rakenteelliseksi lasten ja nuorten heitteillejätöksi. Edelleen tilanne on se, että yhdellä sosiaalityöntekijällä voi olla vastuullaan jopa 90 lasta. Tilanne on lapsen oikeuksien vastainen, eikä sen muuttamiseksi silti tunnu löytyvän tahtoa.

Asiakasmäärien rajaaminen lastensuojelussa ei yksinään riitä. On huolehdittava myös riittävästä oppilashuollon palveluista, poliisin resurseista ja päihde- ja mielenterveyspalveluiden saatavuudesta. Kun huoltajuusriidat lisääntyvät jatkuvasti, on myös eropalveluihin panostettava. Lapset elävät perheissä, eivät yksinäisinä saarekkeina. Siksi koko perheen hyvinvointiin on kiinnitettävä huomiota.

Yhä useammat lapset voivat hyvin, mistä on syytä olla iloinen. Kuitenkin viimeisen kymmenen vuoden aikana tehtyjen lastensuojeluilmoitusten määrä on kaksinkertaistunut. Kiireellisesti sijoitettuja, huostassa olevia tai muuten sijoitettuja lapsia ja nuoria on enemmän kuin koskaan aiemmin. Pelkona on, että koronakriisin jälkeen lapsiperheiden palveluiden jo valmiiksi liian pienet resurssit eivät riitä vastaamaan palveluntarpeeseen.

Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite, että vuodesta 2022 alkaen yhdellä sosiaalityöntekijällä olisi enintään 35 lasta asiakkaana. Asiantuntijoiden mukaan sekin on liikaa asiakasturvallisuuden kannalta. STM:n ja Kuntaliiton laatusuositus on 25 lasta vastuusosiaalityöntekijää kohden.

Vaikka tuleva lakimuutos ei ole täydellinen, toivon sen tuovan kauan kaivatun muutoksen heikoimmassa asemassa olevien lasten ja nuorten palveluihin. Toivon myös, että huolissaan olemisen lisäksi päättäjät ymmärtävät vastuunsa ja panostavat lasten ja nuorten hyvinvointiin kuntien päätöksissä.

Teksti:
Anita Huhtala
lastenvalvoja, YTM

NOLLATOLERANSSI HÄIRINNÄLLE, HÄIRINNÄN EHKÄISY JA IHMISARVON VAALINTA KOULUISSA JA TYÖPAIKOILLA

Oletko huolestunut lapsesi, läheisesi tai kollegasi voinnista tai pannut merkille, että joku heistä on jatkuvasti stressaantunut, alakuloinen tai voimaton? Mitkä voivat olla jatkuvasti kasvavan ahdistuksen, stressin tai mahdollisen burnoutin syitä? Taustalla saattaa olla kiusaaminen tai häirintä koulussa tai työpaikalla.

Joskus ristiriidat kasvavat ja muuttuvat joissakin tapauksissa epätoivotuksi ja epäasialliseksi kohteluksi eli häirinnäksi. Pahimmillaan tilanne voi eskaloitua jopa fyysiseksi väkivallaksi. Sosiaalisessa mediassa häirinnälle altistuu kellon ympäri, myös vapaa-ajalla, jolloin häirintä porautuu turvaverkostomme läpi ja kotioviemme sisäpuolelle. Nyt jos koskaan on tärkeää puuttua myös verkossa tapahtuvaan kiusaamiseen. Häirintä voi esiintyä, esimerkiksi uhkailuna, pilkkaavana käytöksenä, kunnian loukkaamisena tai ulkonäköön liittyvinä kommentteina. Häirintä voi näyttäytyä omaisuuden rikkomisena tai varkauksina, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisenä, työnteon vaikeuttamisena, sosiaalisena eristämisenä tai pahimmillaan seksuaalisena häirintänä.

Asiattomaan ja ei-toivottuun sanalliseen ja ei-sanalliseen käytökseen on puututtava välittömästi, sillä häirinnästä aiheutuvat kustannukset eivät ole pelkästään taloudellisia, vaan ennen kaikkea henkisiä ja sosiaalisia. Vaikutukset voivat heijastua myös perheenjäsenten tai kollegojen hyvinvointiin.

Olen toiminut lähes kymmenen vuoden ajan luottamushenkilönä ja niistä kaksi vuotta henkilöstökomitean varapuheenjohtajana kollegoiden etua ajamassa. Häirintäyhdyshenkilönä olen toiminut reilun seitsemän vuoden ajan.

Toimenkuvaan kuuluu neuvonnan ja tuen antaminen niille, jotka ovat joutuneet hankaliin tilanteisiin, konflikteihin tai jopa psykologisen tai seksuaalisen häirinnän kohteeksi. Häirintäyhdyshenkilön ensisijaisena tehtävänä on antaa matalan kynnyksen maksutonta tukea sitä tarvitseville. Hänellä on myös tärkeä tehtävä ihmisarvon turvaamisessa työpaikalla sekä henkisen ja seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisyssä.

Vaikeiden työpaikkakonfliktien ratkaisemiseksi on tärkeä löytää nopeita, matalan kynnyksen palveluita, jotka tarjoavat käytännön ratkaisuja. Matalan kynnyksen palveluiden ei tarvitse olla kalliita, vaan tärkeintä on niiden saatavuus ja toimivuus.

Mielestäni kaikkien kuntien tulisi laatia selkeä Nollatoleranssi häirinnälle toimintasuunnitelma ihmisarvon turvaamiseksi sekä kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi kaikilla kunnan toimialoilla, erityisesti kouluissa. Strategian tulee huomioida erityisesti verkossa tapahtuva kiusaaminen.

On tärkeää, että kitkemme häirinnän kouluista ja työpaikoilta, sillä sen vaikutukset ovat paitsi tuhoisia yksilöille, myös heijastuvat laajalle koulu- ja työympäristöissä.

Teksti:
Anne Crasner
yritysjatkuvuuden erityisasiantuntija

*"Nyt jos
koskaan on
tärkeää puuttua
myös verkossa
tapahtuvaan
kiusaamiseen"*

KESTÄVÄMPIÄ KUNNALLISHANKINTOJA

Teksti:

Rinna Saramäki
Tietokirjailija

Näkkileipää ja miljoonaluokan rakennusurakoita – kunnallishankintoja on montaa kokoluokkaa. Yhteisvaikutus on suuri: kunnallisia hankintoja tehdään Suomessa vuosittain noin 20 miljardilla eurolla ja niistä aiheutuu yli kuuden miljoonan tonnin CO₂ekv-päästöt. Ympäristön, ihmisoikeuksien ja kiertotalouden huomioonottamiseen kunnallishankinnoissa kehoitetaan monelta suunnalta, mm. Valtioneuvoston tahtotila on, että Suomesta tulee ekologisten julkisten hankintojen suunnannäyttäjä. EU:ssa vihreät julkiset hankinnat (Green Public Procurement) ja kestävät julkiset hankinnat (Sustainable Public Procurement) nähdään tärkeinä työkaluina ilmasto- ja muiden ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Vuonna 2017 voimaantullut uusi hankintalaki mahdollistaa periaatteessa julkisille hankkijoille, kuten kunnille, ympäristövastuulliset, sosiaalisesti vastuulliset ja taloudelliset hankinnat. Käytännössä muun kuin hinnan huomioiminen kunnan arjessa ei ole aivan yksinkertaista. Se on kuitenkin mahdollista.

MITEN KESTÄVIÄ KUNTAHANKINTOJA TEHDÄÄN?

Kunnan kestävyysasioita on mietittävä hyvissä ajoin ennen tarjouspyynnön kirjoittamista. Onnistunut kestävä hankinta on pohjustettu kunnan hankintastrategialla ja hankintaohjeella, joihin kestävyystavoitteet on määritelty selkeästi. Kunnan hankintastrategia helpottaa kestävyuden kattavaa huomioonottamisesta, jolloin asiasta ei tarvitse erikseen väentää joka hankinnan kohdalla. Kunnan hankintastrategialla voidaan myös viestiä paikallisille yrityksille tulevista tarpeista. Neuvoja hankintastrategian luomiseen löytyy hankintakeino.fi-sivustolta (www.hankintakeino.fi/fi/johtaminen-ja-kehittaminen/johtaminen-ja-kehittaminen-pahkinankuossa/mista-strategia-tulee). Sivustolla on myös avattu onnistuneita laatu- ja ympäristöpainotteisia kilpailutuksia ja sen kautta kuntapäätäjät voivat osallistua hankintakoulutuksiin.

PAIKALLINEN NÄKÖKULMA

Paikallisten PK-yritysten mahdollisuudet osallistua kilpailutuksiin voidaan varmistaa jakamalla hankinnat mielekkäisiin pienempiin osiin. Esimerkiksi koulujen ruokahankintoja ei ole pakko tehdä kaikkia yhdeltä toimittajalta, vaan eri ainekset voidaan hankkia eri paikoista. Tämä lisää viranhaltijoiden töitä hankinnassa, mutta mahdollistaa lähiruokahankinnat ja paremman laadun hinnan välttämättä nousematta. "Mitä isompia kokonaisuuksia hankitaan, sitä isommat toimijat nappaavat ne itselleen. Isot toimijat ovat useimmiten pääkaupunkiseudulta tai jopa ulkomailta", muistuttaa Pirkanmaan Yrittäjien elinkeinoasioiden päällikkö Maria Virtanen. Suomen Yrittäjät tarjoaa maksutonta hankintaneuvontaa paikallisen elinkeinoelämän huomioimiseen. Vuoropuhelu paikallisten yrittäjien kanssa auttaa myös markkinatuntemuksen muodostamisessa.

KESTÄVÄT HANKINNAT KÄYTÄNNÖSSÄ

Halvin hinta sopii valintaperusteena vain osaan hankinnoista. Hinta-laatusuhde antaa enemmän mahdollisuuksia sekä kuntalaisten että ympäristövaikutusten huomiointiin. Se, mitä laadulla tarkoitetaan, on avattava tarjouspyynnössä selkeästi: tekniset ominaisuudet, esteettömyys, koko elinkaaren aikaiset käyttökustannukset, estetiikka... Laadun eri osa-alueita voi pisteytyksessä painottaa halutulla tavalla. Asiakastytyväisyyden voi ottaa esimerkiksi palveluasumisessa keskeiseksi arviointikriteeriksi.

Ympäristökriteereinä voi olla mm. vähähiilisyys, kiertotalouden toteuttaminen, haitallisten aineiden välttäminen ja hankintaan sopivat ympäristömerkit ja -sertifikaatit (Joutsenmerkki, EU-kukka, FSC-merkitty puutavara jne). EU:n GPP-kriteerejä ja Motivan ympäristökriteerejä voi käyttää pohjana. Kuljetuspalveluiden hankinnoissa kriteerinä voi olla kaluston

vähäpäästöisyys tai muun kuin fossiilisten polttoaineiden käyttö. Motivan hankintapalvelu myös neuvoa kestävässä hankinnoissa. Jos mahdollista, tarjouspyyntöä kirjoittaessa kannattaa olla lukittautumatta tiettyyn tapaan saada tarvittu suorite. Voisiko työvaatetuksen hankkia ostoksen sijaan palveluhankintana? Tärkeintähän on, että saadaan työn tekijöille työhön sopiva vaatetus kustannus- ja ympäristötehokkaasti, ei se omistaako kunta kyseiset vaatteet.

KESTÄVYYTEEN MOTIVOINTI

Vastuullisuuden painoarvon ennakoidaan lisääntyvän kaikilla aloilla. Edistämällä hankinnoilla vastuullisuuden huomioivaa liiketoimintaa samalla tukee tällaisen liiketoiminnan kehittymistä omassa kunnassa ja lähialueilla. Ympäristöministeriö valmistelee hiilijalanjäljen tuomista rakentamisen säädöksiin tämän vuosikymmenen kuluessa – jos kuntahankinnoilla on kannustettu paikallisia yrittäjiä huomioimaan

toiminnassaan hiilijalanjälki, heillä on säädösten tullessa voimaan jo tarvittava osaaminen ja kapasiteetti. Monessa tapauksessa ympäristöystävällisempi vaihtoehto tuo myös rahallisia säästöjä. "Kestävillä hankinnoilla saadaan usein aikaan paitsi ympäristöystävällisempiä niin myös laadukkaampia ja elinkaarikustannuksiltaan edullisempia hankintoja. Elinkaarikustannusten huomiointi tekee usein hankinnasta hinnaltaan kilpailukykyisemmän sekä käytössä kestävämmän", tiivistää Suomen ympäristökeskuksen erikoistutkija Katriina Alhola. Esimerkiksi valitsemalla vähemmän vaarallisia aineita sisältäviä tuotteita säästetään hävityskustannuksissa elinkaaren lopussa, vain parhaisiin energiatehokkuusluokkiin kuuluvilla laitteet palkitsevat pienemmillä sähkölaskuilla. Näiden kokonaistaloudellisuutta ja kunnan elinvoimaisuutta edistävien vaikutusten pitäisi kiinnostaa myös niitä kuntapäittäjiä, joille hiilijalanjälki tai muut ympäristöasiat eivät tunnu tärkeiltä.

Lähteet:

- Kestävät julkiset hankinnat - nykytila ja kehittämissuhteita (Katriina Alhola ja Minna Kaljonen, SYKE)
- Käsikirja ympäristönäkökohtien huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa, kolmas laitos. EU 2016 https://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_2016_fi.pdf
- Sähköposti Katriina Alhola (SYKE), Maria Virtanen (Pirkanmaan Yrittäjät), Jokke Eljala (Suomalaisen työn liitto)
- https://hiilineutraalisuomi.fi/fi-FI/Ilmastotyö/Kestavat_julkiset_hankinnat
- [https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Suomen_kotitalouksien_kulutuksen_hiilija\(49873\)](https://www.syke.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Suomen_kotitalouksien_kulutuksen_hiilija(49873))

LUE LISÄÄ

- Motivan Tietopankista löytyy kestäviä vähimmäiskriteerejä useille eri osa-alueille: www.motiva.fi/julkinen_sektori/kestavat_julkiset_hankinnat/tietopankki
- Lisää lähiruokaa julkisten keittiöiden asiakkaille (EkoCentria)
- Vähähiilisen rakentamisen hankintakriteerit (Valtioneuvosto)
- NORDIC GUIDELINES – GREEN PUBLIC PROCUREMENT - How to use environmental management systems and ecolabels in EU tenders (Pohjolan ministeriöneuvosto) EU:n GPP-kriteerit: https://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

V A A L I P Ä H K I N Ä

Etsi sanat ruudukosta:

VIHREÄT EHDOKAS PUOLUE SUOMI
ÄÄNIOIKEUS DEMOKRATIA LUOTTAMUS
ALOITE VALTUUSTO VAALIVOITTO

E	F	A	Ä	H	A	L	O	I	T	E
L	H	U	P	S	N	N	I	Ä	Ä	T
L	I	D	U	L	I	M	A	S	T	E
A	I	M	O	U	S	K	N	U	S	G
R	L	A	L	K	B	O	Ä	M	V	I
V	N	I	U	M	A	S	Ä	A	A	Ä
B	A	T	E	E	R	S	N	T	L	P
V	A	A	L	I	V	O	I	T	T	O
D	E	R	K	A	I	T	O	O	U	T
Ä	Ä	K	E	T	H	V	I	U	U	E
H	D	O	K	A	R	U	K	L	S	I
A	A	M	S	F	E	L	E	T	T	N
K	J	E	Ö	S	Ä	P	U	D	O	R
T	U	D	N	I	T	A	S	T	A	S

LAJIKATO EDELLYTTÄÄ TOIMIA MYÖS KUNTATASOLLA

Istun aurinkoisena kesäpäivänä Myllyrannan puistossa. Lapset kiipeilevät lähipuissa kuluttamassa jäätelöannoksen verran energiaa. Nojailen nurmikkoon ja ihmettelen valkoapilan kukissa pöriseviä kimalaisia. Kauempaa kuulunut tasainen pärinä lähestyy pikkuhiljaa, kunnes joudun väistämään sijoiltani. Päältä ajettava ruohonleikkuri surauttaa mennessään valkoapilan kukat silpuksi ja jatkaa matkaansa.

Näin meillä on hoidettu viheralueita jo ihmisiän verran. Tasainen nurmikenttä symboloi järjestystä, siisteyttä ja ihmisen kontrollia luonnon runsaudesta siinä missä tasamittaiseksi harvennettu männikkö tai rikattomaksi ruiskutettu viljahalmekin.

Nykysuomalaisen käsitys siitä, millainen luonto on kaunista, on kaukana sellaisesta luonnon tilasta, joka turvaisi mahdollisimman suuren lajien monimuotoisuuden. Viimeistään hälyttävät uutiset lajikadosta ja kuudennesta sukupoltoaallosta haastavat miettimään luonnonhoidon tavoitteita uusiksi.

VAIHTOEHTOJA UUDENLAISEEN YMPÄRISTÖHOITOON

Lempäälässäkin on nyt korkea aika miettiä sitä, mitä kuntatasolla voidaan tehdä luonnon monimuotoisuuden hyväksi. Mitkä ovat kuntapäätäjien – ja siten välillisesti kuntalaisten – vaikuttamisen paikat?

Esimerkiksi käyvät jo mainitut viheralueet. Mitä jos rajataisiin ne niukkalajiset nurmikentät sinne, missä ne ovat virkistyskäytön vuoksi välttämättömiä, ja perustettaisiin toisaalle monilajisia niittyjä? Näin paitsi tarjottaisiin monipuolisesti ravintoa ja suojapaikkoja hyönteisille, myös ylläpidettäisiin Suomen uhanalaisimpien elinympäristöjen, perinnebiotooppien lajistoa. Enkä tarkoita tässä tuontisiemenillä kylvettyjä yksivuotisia maisemapeltoja.

Luonnon monimuotoisuus hyötyisi lisäksi hallitusta hoitamattomuudesta esimerkiksi viheralueiden reunoilla. Risukasat, pöheiköt ja lahoppuut tarjoavat suoja- ja pesäpaikkoja monenkirjavalle eliöstölle kuoriaisista tuttuun siiliin. Ne toimivat tehtävässään tehokkaammin kuin mikään määrä halpahallin sesonkiosastolta hankittuja hyönteishotelleja koskaan.

Siellä, missä urbaani ympäristö vaihettuu metsään, tarjoaa eri-ikäisrakenteinen, niin sanottu jatkuva kasvatus mahdollisuuden säilyttää metsä metsälajien elinympäristönä ja kuntalaisten virkistysmaastona taloudellisesta tulosta tinkimättä.

Mitä tulee glyfosaattiin, tutummalta nimeltään Roundupiin, sen ja muiden torjunta-aineiden tupsuttelun voisi kunnan mailla jättää pois kokonaan. Myrkyttömiä vaihtoehtoja on jo olemassa.

ASENNEMUUTOSTA TARVITAAN

On siis täysin mahdollista vaalia kuntamittakaavassa luonnon monimuotoisuutta sekä visuaalisesti että virkistysarvoiltaan rikasta lähiympäristöä ilman mittavia kustannuksia. Tietoa, teknologiaa ja erilaisia vaihtoehtoja on tarjolla.

Mitä sitten vielä tarvitaan, jotta Lempäälä voisi olla viihtyisä ja turvallinen koti meidän äänioikeutettujen lisäksi muillekin kanssaeliöille?

Uusi suunta lähtee asennemuutoksesta joka tasolla. Kuntapäätäjältä vaaditaan sen ymmärtämistä, että omassa työssä vaikutetaan paitsi budjettiin ja kaavoitukseen, myös luonnon lajikirjon säilymiseen. Toimintatapojen muutos edellyttää kunnan työntekijöiden koulutusta ja valmiutta uuden oppimista kohtaan. Ja me kaikki kuntalaiset voisimme tarkastella ympäristöämme uusin silmin. Kukkiva niitty tai tuulessa lainehtiva heinikko ei ole vain potentiaalinen punkin piilo. Pistiäinen on ennen kaikkea elintärkeä pölyttäjä, lenkkimetssä kaatunut runko monen sienen, jäkälän ja kuoriaisen koti.

Teksti: Noora Mantere

Kirjoittaja on etelälemppäläläinen maa- ja metsätaloustieteiden maisteri.

ARJEN HYVINVOINTIA LUONNOSSA JA LUONNOSTA – ELINYMPÄRISTÖÄ KUNNIOITTAEN

Lempäälän rikkaus on monimuotoinen luonto, joka tarjoaa voimaannuttavaa hyvinvointia tasapuolisesti jokaiselle. Kunnassa on tehty ja tehdään hyvää työtä luonto- ja ympäristöasioiden hoidossa ja tämä tulee jatkossakin ottaa huomioon kaikessa suunnittelussa sekä päätöksenteossa. Erilaisia luontokohteita löytyy Lempäälästä jokaiseen makuun, niin luonnonvaraista kuin rakennettuakin ympäristöä. On erilaisia metsätyppejä, vesialueita, niittyjä, luontopolkuja, historiallisia kohteita, puistoja ja muita alueita, jotka ovat kuntalaisten nenän edessä, vaikka niitä ei aina tule huomioitua ja riittävästi arvostettua. Ajanvietto- ja harrastusmahdollisuuksia löytyy lähiympäristöstä loputtomiin sekä omatoimisesti että ohjatusti toteutettavaksi. Tätä osa-aluetta ja tiedottamista kuntalaisille voidaan aina kehittää vielä paremmaksi.

Luonnon ihmeellisyys on myös siinä, että sinne ei ole mitään ikään, kokoon, sukupuoleen, varallisuuteen, aatteeseen, puhelimen merkkiin tai vaatteiden väriin liittyviä rajoitteita. Mahdollisuudet ovat niin monipuoliset, että aivan kuka tahansa voi lähteä hakemaan luontokokemuksia oman tarpeen ja resurssiensa mukaan. Pienimmät lapset aistivat luonnosta asioita, jotka jäävät monesti isommilta huomaamatta. Koululaiset ja nuoriso ovat taitavia sekä innokkaita havainnoimaan luonnosta erilaisia kohteita. Myös perus retkeilytaidot on helppo oppia ja ikäluokan olisikin hyvä saada nykyistä enemmän luontokokemuksia voidakseen hyödyntää niitä vapaa-ajalla sen sijaan, että kiipeillään vaikka päiväkotien katoilla. Työikäisille voi luontoretki lähilaavulle yön yli olla toimiva ”irtiotto arjesta” tai lenkki luontopolulla koiran kanssa päivittäinen liikuntahetki itselle. Vanhukset nauttivat päästessään pois neljän seinän sisältä lähiluontoon, avustettuna jos itsenäisesti ei onnistu. Tässä tiivistysti, mihin teemassani tähtään.

Mielestäni ylikulutuksen ihannoituihin ja suuruudenhulluun rakentamiseen tulee arjessa ja päätöksenteossa suhtautua kriittisesti ja harkintaa käyttäen. Tarvitaanko Lempäälään aina uudempia, suurempia ja hienompia superhypermarketteja tai muita kauppajättejä? Itse haluaisin nähdä kehitystä suurentelun sijaan siihen suuntaan, että Lempäälässä tuettaisiin paikallisia pienyrittäjiä siten, että he olisivat jokaisen kuluttajan saatavilla. Huolehditaan ennemmin jo olemassa olevista kuin haalitaan ahnaasti uutta. Yhteen hiileen puhaltamista ja suositteluja löytyy paikallisesti paljon jos somesta. Tämän yhteishengen toivoin näkyvän lisääntyvässä määrin myös kunnallisella tasolla. Näen Lempäälän keskustan ajatuksissani viihetysinä ja virkeänä paikkana, joka kutsuu ulkopaikkakuntalaisiakin luokseen. Hoidettuja puistoja ja muita viheralueita, paikallisten pienyrittäjien kivijalkaputiikkeja lähituotteineen, sekä eläväistä torielämää ja tapahtumia ja helposti saatavaa tietoa kunnan luontokohteista ja palveluista.

Luonto eri osa-alueineen ei ole pelkästään tarjolla viihdekäyttöön. Luonto vaatii turhan kuormituksen välttämistä, hoitoa ja huolenpitoa pysyäkseen elossa ja monimuotoisena. Jo arjen pienillä valinnoilla voi vaikuttaa ja tätä ymmärrystä on edistettävä. Luonto antaa kokemuksia, liikunta- ja harrastusmahdollisuuksia ja erilaisia tuotteita syötäväksi. Se antaa myös materiaaleja rakentamiseen, askarteluun ja hyvinvoinnin edistämiseen. Luonnossa on lukuisten lajien koti. Luonto työllistää. Luonto pitää meidät hengissä. Nämä ovat hyviä syitä, minkä perusteella luonto- ja ympäristöasioita ei voi liikaa painottaa. Mitä useampi yksityinen pieni ihminen tekee omalla tahollaan vaikka vähäisiäkkin ympäristötekoja omien kykyjensä mukaan, sitä suurempi vaikutus sillä on kokonaisuuteen, eikä oma arki näillä valinnoilla muutu häiritsevästi vaikeammaksi.

Teksti:
Katja Löfman
luonto-ohjaaja, yrittäjä

KULTTUURIKAPULA

Olen onnekas!

Olen saanut harrastaa kulttuuria koko elämäni. Jo äitini kohdussa kuuntelin Kuopion kaupunginorkesterin konsertteja (soittihan isäni siellä klarinetilla). Olin vauvasta asti mukana teatterimatkoilla ympäri maakuntia, sain osallistua kotipaikkakuntamme Juankosken tasokkaaseen muskariopetukseen, sekä koko kylän yhteisillä talkoilla rakennettuihin kesäteatteriesityksiin.

Vartuin kulttuurin parissa koko nuoruuteni. Vartuin niin innokkaasti, että päädyin opiskelemaan Kuopion Musiikkilukioon ja muutaman mutkan kautta Helsinkiin Sibelius-akatemiaan, sekä Pop & Jazz konservatorioon. Kahden koulun päällekkäinen suorittaminen oli hektistä. Vastapainoksi opiskeluilleni ravasin sinfoniaorkesterien konserteissa, jazzklubeilla, Tavastiällä, teattereissa ja tanssiesityksissä. Osallistuin poikkitaiteelliseen tekemiseen ja tutustuin laaja-alaisesti tekijöihin.

Kulttuurin hengittäminen on ollut ehkä suurin syy, minkä vuoksi olen päätenyt ammattimuusikoksi. Toivon ja uskon, etten voi leipääntyä tähän työhön. Vielä kahdentoista muusikkona työskennellyn vuoden jälkeen on edelleen ihanaa saada oma iho kananlihalle soittaessa. Rakastan jakaa soittamani musiikin kautta tunteita, elämyksiä, kutsuja tanssiin ja hullaantumiseen, arjen unohtamiseen.

Jokainen meistä on luultavasti huomannut meneillään olevan, koronan aiheuttaman kulttuurikadon. Se on kestänyt jo yli vuoden. Kaltaisilleni muusikoille tilanne on ollut todella haastava, toisille kulttuurityöläisille jopa sitäkin haastavampi. Harvassa ovat ne alat, joita valtio on kieltänyt toimimasta yhtäjaksoisesti yli vuoden. Samaan aikaan kulttuuriväki on saanut konkreettista tukea vain hyppysellisen siihen nähden, mitä olisi tarvittu.

Mieti, kuinka kulttuuri vaikuttaa sinun tai perheesi arkeen? Koetko tarvitsevasi kulttuuria, vai elätkö täysin ilman sitä? Siteeraan kysymyksiä kollegani, kitaristi Mikko Kososen kirjoittamasta tekstistä:

*"Jos ei olisi kulttuuria,
-Mitä ihmiset lukisivat?
-Mitä ihmiset kuuntelisivat radiosta, levyiltä, spotifysta?
-Mitä ihmiset katsoisivat televisiosta, Netflixistä?
-Mitä ihmiset katsoisivat YouTubeista?
-Miltä ympäristömme näyttäisi?"*

*-Miltä rakennukset näyttäisivät?
-Miltä esineet näyttäisivät?
-Miltä vaatteemme näyttäisivät?
-Mitä laulaisimme vastasyntyneille? -
Mitä laulaisimme kuolleille?
-Mitä laulaisimme missään? -
Laulaisimmeko?
-Minkä tahtiin tanssisimme?
-Miten tanssisimme?
-Mitä laittaisimme omille seinillemme?
-Mitä tekisimme kun kaipaamme naurua?
-Mitä ihailisimme?
-Minne menisimme kun kaipaamme jotain vaihtelua arkeen?
-Mitä vastaan peilaisimme minuuttamme?
-Mistä tulisi kauneus?"*

Olen onnekas!

Olen päässyt ehdokkaaksi asuinkuntani Lempäälän kunnallisvaaleihin. Haluan pitää sinusta ja perheestäsi huolta. Haluan, että paikkakunnaltamme ja sen kylistä löytyisi jokaiselle sopivia kulttuuriharrastuksia. Kulttuuri ei saa olla vaikeasti tavoitettavaa, vaan sen on löydettävä läheltä. Meillä on siihen Lempäälässä mahdollisuus. Toivonkin, että brändäyksen, jatkuvan kasvun ja moottoritiehankkeiden lisäksi voisimme sijoittaa kulttuuriin. Se tuottaa alkupääoman tulevaisuudessa moninkertaisena takaisin, muun muassa hyvinvoinnin muodossa. Erityisesti nuoret tarvitsevat sitä kasvunsa tueksi, sillä aktiivinen nuori on ajatteleva, tunteva nuori. Pistetään kulttuurikapula yhdessä kiertämään!

Terveisin,
Höytämöstä
Juho Kanervo

ELÄMÄNI LEMPÄÄLÄ

KUN LAPSUUTENI LEMPÄÄLÄSSÄ VIETIN,
SITÄ SILLOIN TUSKINPA KOSKAAN MIETIN,
ONKO AIDAN TAKANA RUOHO VIHREÄMPÄÄ.
KUN VIIMEINKIN TÄÄLLÄ TEINIEN VARTUIN,
HETI RAJOJANI ETSIEN TOIMEEN MÄ TARTUIN,
LÖYTYKÖ PAIKKAA LEMPÄÄLÄÄ LEMPEÄMPÄÄ.
VAIKKEN SYNTYNYT KULTALUSIKKA SUUSSA,
SILTI TÄHYILIN SEUDUN KORKEIMMASSA PUUSSA,
NÄKYKÖ MAATA TÄTÄ VIELÄKIN VEHREÄMPÄÄ.
NÄIN VAIN KOTIKUNTANI MAISEMAT UUDET,
HIENON HISTORIAN JA MAHDOLLISUUDET
KAIKILLE ELÄÄ IHMISEN ARVOISTA ELÄMÄÄ.
KAUNIIT KESÄT LAULUPUINEEN, PAKKASKELIT TALVIKUINEEN,
EIPÄ MITÄÄN HÄTÄÄ TÄSSÄ, KUN ASUU LEMPÄÄLÄSSÄ,
NIIN VIHREÄSSÄ.

- MATTI NAUKKARINEN

www.lempaalanvihreat.fi

<https://www.facebook.com/lempaalanvihreat>

<https://www.instagram.com/lempaalanvihreat>